

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hová az előfizetések és hirdetések bermentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz nordva vagy vidékre postán külföldre
— egész évre 4 frt.
— fél évre 2 frt.
— negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
□ centiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitltár sora 20 kr.

Nagy-Enyed, 1894. jan. 23.

A kedden tartott zsidóból igen sikerült multság volt s helyviszonyaink között fényesnek mondható, anyagi eredményrel — 430 frt tiszta jövedelemmel — végződött a helybeli izraelita templom javára.

Nagyenyeden tudomásunk szerint ez az első ilyen multság s teljes sikeréhez az ügyes rendezőkön kívül, sokban befolyt a korszellem is, mely vallás és felekezeti különbség nélkül — a haza minden polgárát egyesítve kívánja látni a hazaszeretletben, a magyar nemzet életérdekeinek felvirágoztatására irányuló hazafias munkában.

A zsidóság ma már igazán csak felekezet s nem a germanizációnak tényezője s áldozata immár.

A második József császár rendszere által elnémetesített zsidók, jórészt már 1848-ban is a magyarsághoz tartoztak érületben, de 25 év óta mindjobban odatartoznak nyelvben és kultúrában.

Minél jobban beleolvadnak a nemzetbe, annál inkább szűnik velük szemben, a néhol mutatkozó elfogultság és bizalmatlanság, s annál kevésbé veszik nekik rossz néven, ha ügyességük, szívós kitartásuk és praktikus érzékük folytán mindinkább gyarapodnak anyagi javakban, tekintélyben és a közügyekre gyakorolt befolyásban.

A helybeli zsidóból kiváló anyagi és erkölcsi sikere kettőt bizonyít.

Az egyik a nagyenyedi keresztény társadalom felvilágosodottsága, nyájias előzékenysége, s azon okos és hazafias törekvése, hogy minden társadalmi elemet szívesen felvesz magába és szeretettel akceptál, ha az a magyar társadalomnak, a magyar nemzeti törekvéseknek hű, odaadó munkása akar lenni.

A másik, a nagyenyedi zsidóság érdemes volta arra a baráti tüntetésre, melyet mellette az enyedi keresztény társadalom színeje — a keddi bál alkalmából rendezett.

Annál bensőbb volt e tüntetés, mert senki sem mondhatja, hogy az idevaló zsidóság kezében az anyagi javaknak, s az ezzel járó nagy befolyásnak valami imponáló ereje volna letéve. Senkisémondhatja, hogy — mint némely más városban — ők a legjelentékenyebb tényezők volnának a város közeletében.

Mindez itt nem áll. A tényállás az, hogy Nagyenyed város zsidósága jó magyar, nyelvben, érületben és törekvéseiben; magát ildomosan és szerényen viseli; és sehonnet sem hiányzik, ahol a közügyek iránt hozandó áldozatokról es fáradozásról van szó.

Példájukról okulhatnak azon izraeliták, akik azért nem tudják megtalálni az utat mindig a magyar nemzet szívéhez, mert légmentesen elzárkóznak a magyar társadalom életétől napfénytől; nem igyekeznek beleolvadni abba, sem érzéseikben sem cselekedeteikben; hanem a vallásbeli különbség választó fala mellett, még a társadalmi és faji exclusivitás számos apró-cseprő spányol falcskáit állítják fel maguk s a magyar társadalom közt, ezáltal mesterségesen lassítva a teljes beolvadásnak azon áldásos vegyiolyamatát, melyet az egységes és oszthatatlan magyar nemzet, vallás és nemzetiségi különbség nélkül, minden polgárától joggal megkövetel — „kit e föld hord és egevel betakar.“

W. Gy.

Az újév munkaterve.

Most, midőn a zord tél szobába szorít s úgy szólva reá kényszerít az eszmék rendezésére, melyeket a tevékenység megkezdése alkalmával valósítani részint a fejlesztés és haladás vágya, részint a felismert szükség int, felsorolunk mi is egy-kettőt, jól tudva, hogy inkább egy nehányat valósítsunk meg a lehető legjobban, mintsem sokhoz fogva, csak fél munkát végézzünk.

A közigazgatás fejlesztése és javítása első sorban az, mely szélesre kiterjedő tevékenységével leginkább felhívja az érdekeltek nagy közönség figyelmét. A szolgabírói járásokban általában megtörténtek a képviselők ujjáalakításai és az előjáróságok választása. A legtöbb helyen a régi bírókat választották meg és úgy hisszük nem is érdemtelennül. A régi érdemeknél azonban legtöbbször maga a kényszerűség is ezt hozta magával, mert csak az tudja népünk köréből a nem is éppen oly csekély kötelességgel és felelősséggel járó bírói hivatást jól betölteni, ki hosszabb gyakorlat után nyert tudomást hivatala körébe eső sokféle ügyek elvégzésének módjáról, részint a jegyző, részint a szolgabíró utmutatása folytán. Sajnos, hogy az írás, olvasás és számolás tudománya még mindig nem terjedett el annyira, hogy bíráink mindenike e tekintetben képzett volna, de e téren is félreismerhetlen a haladás. Az is igaz, hogy még mindig akad elég falusi ember, ki nem annyira a csekély bírói fizetésért, napszámért, hanem főleg a bírói tekintélyért s ezen tekintély nyomása alatt elkövethető kisebb-nagyobb hatalmaskodási vágy kielégítéséért törekedett a bírói pálcá kézrekapthására, melyet azután atyafisága buzgó támogatása mellett lehetőleg ki is használ saját

előnyére. De hát az ily lehető visszaélések korlátozására ott a főszolgabíró, kinek hivatala hovatovább mind nehezebb, mind terheesebb felelősséggel jár a nélkül, hogy e nehézségeken egyhamar segíteni reményünk volna anyagi erő hiánya miatt. Pedig a közigazgatás menetének gyorsabbá és jobbá tétele attól függ, hogy a főszolgabíró minnel többször képes legyen ellenőrző, utasító, rendező feladatát, a községekben személyesen gyakorolni. Vizsgálnia kell a községek ügymenetét, pénzkezelését, adó és pótdó kivétési és behajtási ügymenetét, a kisebb polgári bíraskodást, az árva ügyeket, az utakait, az egészség- és építkezési ügyet. Egy-két óra nem elég erre, néha egy nap sem, pedig sok község van s ezek távol is esnek egymástól. Van erre az utazgatásra — évként 200 frtja. Hogy ebből kocsi, lovat, kocsiist miként lehet tartani, feltéve, hogy minden faluban ingyen kap szenát lovainak, azt könnyű elgondolni, de reafizetés nélkül nehéz valósítani. Már pedig ott van még a szolgabíró, a gyakornok, kiket szintén ki kell küldeni, mivel az irodában is személyesen sokat kell elintézni, vagy pedig betegség akadályozza s ezek részére nincs uti általány, napi díj. Ugy-e bizon, hogy nem könnyű a helyzet s az a sok kifogás, melyet egy ministeri tanácsos ur hosszú, közelebbi időben sorozatba foglalt, talán nem ítéhető meg oly rettenetes szi-goruan, ha a kedvezőtlen helyzetet alaposabban mérlegeljük. Kénytelenek leszünk tehát jövőre is kevesebb szolgabírói látogatással élni be; de ha ilyen alkalommal a községi ügyet alaposan, részletesen teszik tisztviselőink vizsgálatuk tárgyává, azt hisszük mégis csak meg lesz a kedvező eredmény.

(Folyt. köv.)

LEVELEZÉS.

Alvincz, 1894. január 24.

Szívesen ragadok tollat mindig, valahányszor a magyar társadalmi élet erősbulését, élénkítését, nemesítését célzó törekvésekről — s azok sikereiről irhatok. Szívesen teszem most is, midőn az alvinczi „Dal- és Zeneegylet“ újraeledéséről, nemcsak: immár virágzásáról, bizonyos mérvű sikereiről referálhatok.

Alvinczen néhai Maksay Sándor, Torma Károly jeles tudosunk méltó apósa, a dal, zene fáradhatlan ápolója, már évekkel ezelőtt szervezett „Dal- és Zeneegylet.“ Életében ő volt az egyletnek szellemiekben buzgó, bölcs vezére, anyagiakban bőkezű pártfogója.

Azt a gyermekesen lángoló, ujjongó levelet pedig, melyet akkor írt, mikor tudtára adtam, hogy anyja helyett anyja leszek — azt soha sem fogom elfelejteni.

Mikor utoljára itthon volt, még hire sem volt annak, hogy atyjával összekelelt.
Utolsó emlékem róla ez:
Egymás mellett ültünk. Lenke megfogta kezemet s vidoran nevetett. Arcán gödröcskék képződtek, szeméi fénylettek.

— Furcsa ember az a Jenő bácsi! — (fivéremre céltott) milyen tanácsokat adott nekem!
— Jenő úrfás — szoltam.
— Egészen komolyan beszélt.
— Mit mondott?

Inkább szokásból, mint kíváncsiságból kérdeztem. Jól ismertem öcsémet s annak könnyelmű nézeteit — ő „bölcs“-eknek mondja — az életéről és sok más komoly dologról.

— Itt jön ő maga.
A kis leány felugrott s az ajtó felé akart sietni, melyen huszonkét éves, magas fiatal férfi lépett be — fivérem. Választékosan volt öltözve s gomblikában fehér kaméliát viselt. Egész lénye gondtalanságot árult el s némi önteltség látszott fekete szemében.

— Jó napot Andorin, szervusz te kis pipihändi. Meghajtotta előttem magát s Lenkének kezét nyujtá. A kislány kissé feszesen fogadta el a felé nyujtott kezét, ahogy a zárdában tanulta.
— Mig befognak, átjöttem hozzátok.
— Szép töled, Jenő. Hanem Lenkének panasza van ellened.

Mosolygott.
— Ellenem? No ez az első eset, hogy nő nincs velem megelegetve.
— A bácsi tanácsokat adott nekem.
Jenő hangosan nevetett s felém fordult.
— Tudod mit mondtam neki?

— Azt hiszem — feleltem — ezt nem volna nehez kitalálni. Gondolataid igen egyformák. Te csak kabátjaid szabásában s lovaiddban szereted a változatosságot. Nyugotautan s derülten mondtam ezt s a kis leány haját simogattam. Jenő bajuszát pödörgette,

A „KÖZÉRDEK“ TÁRCAJA.

Boldog élet.

Élet, élet, nem panaszlok
Rád többé;
Tündérlalom angyalának
Szárnya főd bé.
Nem vívódik tépelt lelkeim
Szörnyű lázban —
Boldog élet szent tanyája
Lett a házám.

Szegény vagyok, nincs egyebem
Csak dalom van;
Hű pajtásom volt egykor a
Féjdalomban.
Most megőrzi megcsendülő
Vidámságom ...
Még az ég is mosolyog e
Boldogságon!

Azt kérdezik: mért nem vágyom
Dicsőségre?
Most már nevem glóriában,
Fényben égne!
A boldogság edesebb a
Zajtól távol;
Ábrándozó virág, fél a
Napsugártól

Azt kérdezik: mért nem vágyom
Gazdagságra? —
A gazdagnak nyugtalanság,
Bú a társa.

De míg ajkam dalolhat egy
Szárnyaló dalt,
Nekem még a koldusbot is
Virágot hajt!

Szabó Jenő.

Nászutazás.

— Elbeszélés. —

Irta Werner Gyula.

I.

Bizony nem valami szellemes ember. Szépnek meg épen nem mondható. De ez mind mellékes volna, ha szeretném.

Szegény ember, oly jó és figyelmes hozzám. Még szerelmét sem meri kimutatni, mióta észrevette, hogy terhemre van vele.

Nem családomból unozására, nem az ő örökös könyörgésére egyeztem bele e házasságba s nem azért, mert már beleuntam leányéletembe.

Első nejétől egy leánykája van, akinek sorsa iránt nagyon érdeklődöm s aki mindig módfelett szeretett engem.

Kis baba kora óta mellettem nőtt fel. Én értetem meg első gyűgységét s én láttam, mikor kis, kövér teste még nem tudott rózsás talpára állni. Nem sokára nagy leány lesz. Még pár hónapig marad csak nevelőintézetben.

Anyját — a nővéremet — soha sem szerette annyira mint engem. Az atyját üzletei foglalták el. Én vittem őt színházba, ligetbe, látogatába mindenhova; én választottam meg ruhái színét s kalapjait; én lep-tem meg folyton ékszerekkel. S egész környezetében én voltam hozzá a legigazabb.

Nem csoda, hogy vonzódik hozzám; hogy nekem minden másodnap levelet ír, mióta távol van, míg atyjának csak havonként egyet.

S mily gyöngédek levelei! Mily bohó jelzőket ad nekem. Mennyire retteg, hogy elvisz valami „csunya rossz ember,“ valahová messzire, s ő neki nem lesz senkije, apján kívül, aki — ír — utóvégre is csak papa.

Halála után azonban az egyet gazdátlanul maradt mély álomba merült.

Néhány szép és nemesért lelkesülő egyén, akiknek nevét szerénységükért elhallgatom, a mult évben-uj életre kelté a szunnyadót. A közönség meleg pártfogása, a tagok buzgósága, Apáthy Miklós karmester szakavatott, lankadatlan szorgalomról tanuskodó vezetése lehetővé tette, hogy a mult vasárnapon tartott évi közgyűlésen az egyesület tisztikara, mindnyájunk öröme, az egyesület szellemi és anyagi felvirágzásának gazdag új esztendejét hirdette. Évi történetéből egy mozzanatot legyen szabad kiemelnem. Szerepelt ugyan az egyesület a mult évben szép sikerrel többször, polgári ünnepélyekben, templomban, de életképességét ekklatásan bizonyító bemutató estélye, a december 26-iki hangverseny volt. Erről akarok röviden a tek. Szerkesztő ur becses engedelmeivel megemlékezni.

A műsort 40 tagból álló vegyeskar nyitotta meg, Szotyori N. József „Nemzeti Dal“-át énekelve kifogástalan öszhanggal, gyönyörű színezéssel, a terem minden zugát zsufolásig megtöltő közönség szünni nem akaró éljenzése s tapsviharáról jutalmazottan.

Ezt követte a költői szépségekben gazdag, igaz magyar dal: „Cserebogár sárga cserebogár“, melyet a férfikar adott elő kitűnő sikerrel.

A műsor 3-ik pontja Pálffy Jolán k. a. szavalata volt. Arany J. „Méh románczát“, s a szünni nem akaró ujrázásra Magyaródi „Nöteremtését“ adta elő szépen, kedvesen, hatalmasan megtapsolva.

Duettet énekeltek: Apáthy Sarolta és Ráduly Vilma kisasszonyok szép sikerrel.

Ezután Benedek Károly ref. lelkész tilt a felolvasó asztal mellé. Felolvasása „A mai divatról“ — a közönséget folyton derült hangulatban tartotta. Szünni alig akaró taps és éljen jutalma felolvasásának.

Következett „Nincs cserepes tanyám“ egyveleg; énekelte a férfikar precizen, szívhezszólóan.

Balázs Gerő ur elszavalta Eötvös „Vár és kunyhó“-ját, gondos tanulmányt, műérzékkel tanusító, igen sikerült előadá-sal.

Majd Lányi Ernő „Kossuth nótá“-ját énekelte a vegyeskar. Itt kulminált a közönség lelkesedése. Megujrázták e gyönyörű szépen, mély hatással elénekelt dalt nem egyszer, nem is kétszer. Tapsban, elfáradni sem akartak.

A műsor utolsó pontja a „Hunyadi induló“ volt, melylyel a zenekar mutatta be magát. Tapsból jutott neki is.

Elismerés illeti Apáthy Miklós szakavatott, buzgó karmestert is, kinek a sikerben bizony nem csekély része van.

A kitűnően sikerült hangversenyt táncz követte. Az estély tiszta jövedelme 57 frt 84 kr. Az igen tisztelt felülfizetők fogadják az egyesület hálás köszönetét.

Az egyet anyagi ügyeivel nem untatom a szives olvasót. Inkább társadalmi, szellemi tevékenységéről,

ujabb sikereiről, melyeket jogosan remélünk, irok majd alkalom adtán.

Addig is szívből óhajtom egyesületünknek hogy éljen, virágozzék soká-soka társadalmi életünk élénkítésére, nemesítésére! Szerezzen mindnyájunknak minél több gyönyört, nemes élvezetet!

— e — r —

Az iparos tanonc-kérdés és ennek fontossága.

(Folytatás.)

(T. K.) Ezek után felemlithetjük még azt is, hogy észrevételeinkkel, tapasztalatainkkal e téren ép oly kevésbé állunk egyedül, mint nem is mi vagyunk az elsők, kik ez ügyet nyilvánosság elé vesszük, ez ügyben felszólalunk. Tették ezt előttünk már mások is, ha mindjárt más helyen és koránsem végeztek felesleges munkát, a mennyiben általános észleléseknek, az általános véleménynek lettek igazat mondó tolmácsai, midőn vélem a munkások és iparosok között és érdekében kifejtett, egyletekben, társulatokban való szervezkedés, az ipar és munkások kérdésének mindenütti szönyegre hozatala, ennek minden oldalról megvitatása bizonyit leginkább amellet, hogy baj van az iparos és munkás osztály körül, oly baj, mely mielőbb orvoslást, még pedig alapos orvoslást kíván, ha némikép ellensúlyozni akarjuk ama veszélyes áramlatot, mely ezen említett osztályokban első sorban is saját maguk vesztére, másodsorban pedig azt egész társadalmi rend felforgatására megindult.

A fővárosokban a bajt, az iparos és munkás osztály fogyatkozásait, zilált viszonyait és ezeknek mérges kihatását az általános közjóra, már régebben észrevették, mi természetes, ha meggondoljuk azt, hogy épen a fővárosok azok, hova összehordja, még pedig feltűnően, sok gyúanyagot a társadalmunkat komolyan tenyegető szocialis mozgalom. Azonban nem tagadhatjuk azt sem, hogy említett helyeken annyira a mennyire segíteni is iparkodnak a bajokon, ha nem is az állam, mint olyan, de igenis a keresztény charitas, áldozatkészség és belátás. És ez a három tényező az, mely egyes-egyedül lesz képes segíteni azon szocialis bajokon, melyeket különféle czimen kidobált pénzösszegek, kommunisztikus szervezkedések, az annyira hangzatosított önségély csak méginkább fokoznak, nem pedig megszüntetnek. A módra, hogy hogyan, miért s mily eszközök által eszközlik majd az orvoslást, később még rátérünk.

A hazát azonban nemcsak a főváros képezi, ez igen szive lehet az országnak, mely társadalmilag annyiból bir jelenőséggel, mint a testben a szív, ott leginkább jelentkezik és legelőször a szellemi áramlat, mely a nép egyes rétegeiben megindult. Mint a vér és a szív felé és onnan vissza a test különféle részeibe tódul, ugy van az a fővárossal is. Ez elemeit a vidékről nyeri, oda

tódul az iparos osztálynak a vidéken kitanult fiatalisága ugy a hogy, ott várja terveinek megvalósulását. Ott csalatkozik, ott veszt el végső reményességét, ott züll el a legkönnyebben, ha kellő erkölcsi alap, kellő tanultság és jártasság nélkül iparába kerül oda. Onnan tér vissza mérges elveivel, liberalis gondozásával, szocialisztikus korcsnézeteivel az életet okulás nélkül végig köstölt, ferde nézeteiben s még inaskorában magába szit rosz szokásaiban megrögzött segéd a vidékre: példája hat, a maga környezetében hódít társakat, alapit családot, szerződöt inasokat, — az ipar-szabadság és egy iparkártya váltása mesterré tesz, — s mozdítja hátra azt ipart, előre pedig az iparos osztály hanyatlását hasonló alattvalók és inasok nevelése által, a hogy azt sorainkban láttuk. Így cselekesznek százan és százan a vidéken — évtizedek óta. Itt rejlik kovászja is a bajnak. A fő és nagyobb városokban már régen konstatalták azt, hogy mostani tanoneczaink nevelés szempontjából való elhaanyagolása oka a mindinkább elharpozó durvaságának, neveltelenségének, a mindinkább tapasztalható hasznavehetetlensége szegény iparos inasainknak, kik legyünk meggyőződve java részt, mint jóérzésű, alázatos és romlatlan fiucskák kerülnek a műhelyekbe. Mit ott észre vettek talán nagyobb mértékben, valljuk meg, a vidéken is tapasztaljuk ép oly szomorú alakban és nyilvánulásokban. S ha a fővárosban megindult az iparos tanoncok felsegélyezése érdekében az üdvös mozgalom, a vidéknek epen nem szabad elmaradnia. Könnyebben és többek tehetnek kis városokban a jó ügy érdekében, mint a nagy városokban, hol a szóban lévő inasgyerekek minden tekintetbeni ellenőrzése is már sokkal nehezebb, sokkal több bajjal s anyagi áldozatokkal jár. Szerény nézetünk szerint épen a vidék iparos tanonc-világát kell mindenek előtt egy üdvös reformtörökvés tárgyává tenni, ezt a fiataliságot oly kiképzetésben, nevelésben részesíteni, mely majdan magasabb igények felmerülése esetében is mindenképen a kudarcz-vallástól, keserű csalatkozásoktól vagy épen erkölcsi tönkremenéstől megóvjá.

(Folyt. köv.)

VEGYES HIREK.

— Az E. M. K. E. igazgató választmánya egy igen célszerű eszmét valósitott meg az által, hogy az egyesület ügyeire vonatkozó értesítéseket, intézkedéseket minden hó 20-án megjelenő nyomtatott értesítőben közli, melyet hivatalból díjtalanul megküld a választmányoknak, egyesületi intézményeknek, a sajtónak stb. Az első szám meg is jelent. Első sorban beszámol az E. M. K. E. mult évi működéséről. Az egyesület 143 községben segélyez, vagy tart fenn iskolákat segélyez egyházakat, népkönyvtárakat, óvókat. Összesen 60 fiókja van. Vagyonértéke, a kun-kocsárd-féle birtokkal együtt 1.021.889 frtot tesz. A millenium alkalmával egyöntetű eljárásra lettek felszólítva a hazai közművelő-

— Testvér, még egyet kifeleddél. Sem kabátjaimban, sem lovaimban nem szeretem annyira a változatossgot, mint mint — itt keresni próbálta a kellő kifejezést aztán elszántan kimondta — a szeretőimben.

A kis lány arcát égő pir borította el. Én közbeszóltam. — De Jenő.

— Kérlek Andorin, hisz a kicsike ugy sem tudja még mit jelent e szó.

— Nem magyarul tudod meg neki?

Gúnynyal mondtam ezt, de Jenő félreértette s látszott rajta, hogy mindjárt belefog a magyarázásba. Lenke megelőzte.

— Azt hiszik, hogy annyira tudatlan vagyok? Tudom én, mi az a... az a szó.

Jenő kitűnően mulatott.

— Legfőlebb a nótából tudhatod, aranyos hugom. Ha te Andorin nénedet szeretted, még nem vagy szeretője. Ha férjedet szeretted — maholnap itt az ideje édes — akkor sem szerető a neved. De ha mikor másnak a neje vagy, engem...

Nem engedtem bevégezni. Kezimmel gyöngéden lecsuktam öcsém száját. Am ezt nem tudta elviselni a kis lány büszkesége. Ingerülten beszélt.

— Mindketten gyerekek tartanak, Titkolóznak előttem. Pedig én mindent tudok

Jenő harsogó kacagásban tört ki. Hátravetette magát székeben s kezével annak támlájába kapaszkodott, hogy le ne essék a nagy nevetéstől. Lenke keblemen rejtette el égő arcát és sirni szeretett volna. Csak én őriztem meg nyugalmamat.

— Ugyan Jenő — dorgáltam őt — mily vallomásokban lovagol bele e gyermekek. Mikor jön meg már az eszed? Jenő csillogó szemekkel nézett reám.

— Soha. Igen jól érzem magamat az eszem nélkül.

— Mikor indultok a lóversenyre? kérdezém.

— Egy negyedóra múlva. Az amerikai junkerzeugli elé fogattam be. Én hajtok s a kis hugom szorosan mellettem fog ülni. Fiatal házaspárnak néznek. Mint fogják irigyelni — tette hozzá kevélyen Lenkéhez fordulva — hogy mellettem ülhet. Mennyi haragos, égő szem fog feléd irányulni. Szép asszonyok szemei, kik engem valaha, egy-egy elefedhetetlen rövid pillanatra...

— Édes Jenő, ha így folytatod, nem bocsátom el veled lóversenyre Lenkét.

Ez megijesztette. Büszkélkedni akart szép kis

húge aranyos hajával. Előre örült a feltűnésnek, melyet a lóversenyen kelteni fognak. Kedvesének hiszik, vagy legrosszabb esetben nejenek. Hogy fogják e talányon törni fejüket barátai. Hány illatos s féltékeny levélkét kap e kocsizás után. S mily pletykaözön kap számára másnap városzerte. Vele fog foglalalkozni a „societas“ egy egész álló napig. S micsoda dőreséget el nem követne a fővárosi gavallér a dicsőségért, hogy egynapi feltűnést okozzon?

Elhallgatott s nem kis zavarral kutatott más tárgy után.

Végre zsebéből egy sárga borítékú német lapot huzott elő. „Gerechtigkeit“ — ez volt büszke címe s gyöngé emberek hiuságából elősködött. Lenkének nyujtotta.

— Olvasd el Lenke. Neked gyönyörű fiatal hangod van. Csaknem oly gyönyörű mint az arcod.

Lenke nyakáig elpirult s olvasni kezdett.

„Bodoky Jenő a leggeniálisabb s legkedveltebb férfiak egyike. Szelleme, esze, szive egyaránt magas polcra jogositják. Tehetségeit az egész világ méltányolja. Nagy barátja a művészeteknek s a tudományoknak. Polgártársai javát szíven viseli. Arcképét s kimerítő életrajzát jövő számunkban hozzuk.“

Most Lenkén s rajtam volt a sor, hogy könyörtelen kacagásban törjünk ki.

Jenő ajkait harapta elfojtott boszuságában.

— Mi neveléses van ebben? Nem tudom felfogni. Lenkét öltözni küldtem. Kettén maradtunk.

— Nincs semmi kifogásom „kimerítő“ életrajzod megírása ellen. De nem tudom mit szólnak hozzá a színésznők és a férjes asszonyok, a kiknek nevei néhány paripáéval egyetemben megírandó életemnek két-harmadát teszik ki... Hanem micsoda feltűnő tanácsot adta! te a kis leánynak?

— Megmondhatom. Arra intettem, hogy akit először megszeret, azt lelkéből szeresse. Attól ne tágtison soha, sem a világ, sem az emberek kedvéért. Ha másképp nem megy: szöjkék meg vele.

Valami sötét, bánatos vonás jelenhetett meg szememben, mely Jenő figyelmét is felkeltötte. Elhalványultam segész testemben reszketni kezdtem. Hangom tompa volt a mély felindulás miatt.

— Nem mondani le arról, akit lelkünkben szeretünk! Jenő, hol vetted te ezt a fénkölt gondolatot? Te

különbén férfi vagy, aki ezt — bár nem ugy vagy alkotva — könnyebben megtehet. A nő az egészen más, kedves öcsém. A nő végzete lemondani... Apropos, hány lovad fog ma futni?

— Kettő. A Pajzán s a Gyöngyöm. Remek két állat. A Pajzán favorit. Madár az, szárnyak nélkül. Olyan jokey fogja megülni, aki az angol királynő istállóiból került ki. Micsoda derék fiu az a Charles! Kár, hogy nem ismered... De a mi a nők végzetét illeti, abban nem vagyok veled egy nézetben. A nő...

Lenke lépett be. Fehér ruha volt rajta, rózsaszínnel díszítve. Lebontva viselte hosszú szöke haját.

Felültek. Az erkélyről hosszan néztem utánuk. A lovak szerszámai s az inas gombjai fénylettek; a kis lány karsu, finom alakja felett fehér selyem napernyő feszült. A járókelők megbámulták őket.

Csak állottam mozdulatlanul. Milyen emlékek keltek ma életre bennem! Multam mind-n öröme s a jelen minden sivársága! Hogy kineznek ez emlékek! Soha sem lesz vége?

Béla köszönt fel, a kit már kétszer kikosaraztam. Az emberek azt mondják, válogatók vagyok s a mesebeli kék hercegre várok. Azt mondják, hogy senkit sem szerettem. Hiába esengnek kezemért. Talán — vélik — szívem sincs s nem volt soha...

De ez én kedves Lenkém, majd ő is belekerül az élet zavaros sodrába. Mily közönséges emberekkel kell megismerkednie az ő álmadozó szívének. Itt van mindjárt az öcsém. S szegényke védtelenül áll! Én nem leszek mindig oldala mellett.

Egyáltalában lehetetlen volna ez? Nem szép sors volna-e léptei felett örködni s paizsul szolgálni neki az élet nehéz harcaiban?

Atyja már évek óta teszi az ajánlatot, hogy Lenkének anyja legyen. Az ő nevének lenni semmi vágyam, de Lenke anyjává lenni — az már más...

Hisz pár pillanat előtt hangsúlyoztam öcsém előtt (amit különben elég roszul tettem), hogy a nő végzete: lemondani.

S miről mondok én le, ha elfogadom a jó Kertész házassági ajánlatát?

Egy álomról, mely e lemondás nélkül sem fog teljesedni soha.

Gondolkozzunk csak okosan egy kissé...

(Folyt. köv.)

dési egyesületek s e tárgyban február hó 8-án Buda-Pesten értekezlet lesz. Az E. M. K. E. most a daloskör szervezését vette aktív körébe, miután már egy igen jó daloskönyvet adott ki. Készített egy minta-alapszabályt és 500 frtot vett fel daloskörök alakítására és fenntartására, továbbá 5 drb. 50 frtos és 10 drb. 25 frtos jutalmat alapított oly tanítók, kántorok, vagy papok számára, kik a közölt szabályok szerint a legkitünőbb dalosköröket szervezik és azt a legbuzgóbban vezetik. A jutalmazás az illető fiókvalasztmányok elterjesztése alapján történik. A daloskörök létesítését melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, hiszen például Buzás-Bocsárdon, M.-Szt.-Benedeken, Balászfalva faluban, Türben, Bükkösön, Fel-Enyeden, Kis-Enyeden a t. lelkes és tanító urak egy kis buzgalommal a legszebb eredményt érhetnék el, mely lényege sen befolya a nép lelkiéletének nemesebb erzelmeire.

— **A Nagyenyedi daloskör** 1894 január 28-án d. u. 3 órákor az új városház nagyertermében tartandó évi r. közgyűlésének tárgyai: 1) Elnöki megnyitó. 2) Titkári jelentés. 3) Pénztárnok jelentése az egyesület vagyoni állásáról; kapcsolatban a zárszámadások ellátása. 4) Folyó ügyek (a közgy. hatáskörébe tartozók). 5) Indítványok. 6) A tisztikar lemondása, tisztújítás és szervezkedés az új alapszabályok értelmében. Az 1893. évi kronikájából kiemeljük a következőket: Febr. 5. évi r. közgyűlés; ennek tárgyai közt a revideált alapszabályok megállapítása és felterjesztése a múlt. b. u. mhez. Tisztújítás: Váro Ferencz elnök; Rakosi Bálint alelnök; Fogarasi Albert titkár; Bartha Zsigmond pénztáros; Dancs Mózes gazda; Borsay Samu karnagy; Nadory Vilmos, Fogarasi Bela, Lenk Lajos, Szilágyi Gyula, Bihari István, dr. Farnos Arpad, Horvath Miklós, dr. Varró László választmányi tagok; febr. 11. Nyilvános előadás. (Részletek Borsay „Szoknyás hosók” operettjéből; táncmulatság.) febr. 17. Rakosi Balint alelnök halála, az egyesület részvétele temetésén a haznál és sírnál; márc. 15. Közreműködés a városi képviselő által rendezett hazafias ünnepélyen, május 2. Az új alapszabályok megerősítése 35501. b. u. m. sz. a. június 10. Zenetörténeti hangverseny. (Szemelvények Gluck (Orpheus), Haydn (Négy évszak), Mozart (IV. vonós quintette), Beethoven (Fidelio), Rossini (Sevillai borbély), Schumann (Paradicsom és Peri.) s Liszt (Gyermek imája) szerzeményeiből; június 26. Nyári mulatság, június 28. Gymn. tanulók számára kitűzött ének jutalmak kiosztása. auguszt. 16. Az egyesület részvétele és közreműködése gyászdalok énekésével b. e. Józsa Zsigmond pártoló tag temetésén; szeptember 25. Női és vegyes énekkarok szervezése az új alapszabályok értelmében, december 4. Rendkívüli közgyűlés zongoravásárlás ügyében; december 19. Hangverseny magyar szerzők műveiből. (Kéler Béla Nyitánya; Serenade Zichy Gézáról; Végler Gy. Zúrichi emlék; Erney J. „Szép Ilonka” melodramája; Farkas Ödön: Holdas éjben; Erkel Bánkbanjából; Lányi E. Harom népdal; Serenade ***-tól. Táncmulatság.) — NB. Ev folytán, az egyesület néhány notagja több vasárnapon hármas karban énekel a ref. templomban, egy pár alkalommal közreműködött a kath. templomban.

— **A keddi zsidóbai** fenyves anyagi és erkölcsi eredményét cikkünkben méltattuk. Itt még csak annak lefolyásáról akarunk röviden beszámolni. A bál egyike volt legnépesebb báljainknak, megjelent azon, titkára kíséretében Zeyk Daniel, vármegyénk közszertartásban álló főispánja, aki mindenütt személyesen részt vesz a társadalmi élet mozgalmában, kivüle ott volt közéletünk sok ismert alakja, s a hölgyvilágból is igen sokan. A négyeseket kettős colomban kellett táncolni, oly sok pár táncolt. A gyulafehérvári katonabandá pompás keringői, a helybeli cigánymuzsikusok csárdásai mellett aranyos jókedve támadt a fiataloknak, mely kivilágos kiviradtig tartott. Szünóra után tombola, majd társas vacsora következett. Grün Samu talpraesett felkösztöntője, a jelenlévő vendégek nevében Fogarasi Albert a Bethlen-collégium rektora válaszolt, hangsúlyozva azon eszméket, melyeknek hatása alatt a zsidóbai, a nagyenyedi társadalom élénk részvételével oly szépen sikerült. Lakoma után újra megeredt a tánc. A bál tisztja jóvedelme — amint értesülünk — 430 frtra, tehát oly jelentékeny összegre rug, amint ő a mi báljainkon nem igen szokás bevenni. Ezen összeg a helybeli izraelita templom javára fog fordítani. Pénteken este, a bál rendezőbizottsága barátságos vacsora gyűlt össze Munkácsy éttermében, hol lelkes felkösztöntők mondattak a vármegye főispánjára, kinek a társaságban vendéglő meghívott tikára — e szívbőljövő jókívánatok tolmácsolására felkértek.

A jelenvot hölgyek szép koszorujából kiemeljük a következőket: Asszonyok: Török Daniélné, Papp Jánosné, Lingerné, Makovitska Ottóné, dr. Farnos Arpadné, Borsai Samuné, Horvath Miklósné, Lázár Adolfiné, Lustné, Fogarasi Beláné, dr. Botz Józsefné, Bisztricsányi Lajosné, Fráveczky Gusztávné, Bretter Józsefné (Bénye). Heisekovits Lipótné (Balászfalva), Salamonné (Tóvis), dr. Mátys Mihályné, Grün A. Samuné, Feiler Farkasné, Rosenberger Mihályné, Benedek Farkasné, Goldstein Samuné (Maros-Ujvár), Deutsch Dávidné (Gyulafehérvár), Schönberger Mórné, Benedek Samuné, özv. Grünfeld Lipótné, Grünfeld Dávidné, özv. Martonné, Lieblich Jakabné, Grün Józsefné, Reich Mihályné, Modtné, stb. Leányok: Török Gyöngyike, Szalánczy Erzs, Lázár nővérek, Fekete Jolán, Bisztricsányi Teréz, Modt Klára, Keresztes Ilona, Bretter Gizella (Bénye), Rosenberger Jenni és Mariska (Kolozsvar), Goldstein Róza, Hillinger Aranka (Maros-Ujvár), Grün Johanna, Deutsch Berta, Grünfeld Sarolta, Grünfeld Melanie, Silberstein nővérek, Hammermann Róza.

— **A nagyenyedi ev. ref. egyház** minden önálló tagja figyelmeztetik, hogy ha az országos egyházi közalap (domestica) javára 1893. évben fizetett rendszer évi járulékaival bármiké megelégedve nincsen, a múlt 1893. évre megállapított bevallási naplót tek. Benedek Gábor egyházi pénztáros; urnál f. évi február hó 26-ig megtekintheti s felszólamlását akár előszóval, akár írásban beadhatja. Azon egyháztagok, kik eddig is a közalap részére egyházközségünkben járul-

lékot nem fizettek, az egyház tanácsai bizottságnak az általuk fizetendő járulékat tekintetében tett kivetési tervezetét nevezett egyházi pénztáros urnál ugyanezen határidőig szintén megtekinthetik és arra vonatkozó felszólamlásaikat megtehetik. A februárius hó 12-ike után teendő felszólamlások nem fognak tekintetben vétetni. A nagyenyedi ev. ref. egyház keblti tanácsának 1894 évi január hó 27-én tartott ülésebol. Gaspar Janos fogadnok.

— **Gyászír.** Egy derek, jó nő elhunyt a keltett szeles körben részvetet, kit szerettei köröbol az elterjedt influenza járvány ragadott ki. *Özv. Székely Józsefné — szül. Molnár Rozália*, Nádori Vilmos kir. épít. hivatali főnök tisztelt nejének edes anyja, élte 74-ik évében, f. hó 22-én elhalt. Nagy rokonság és számos tisztelője fájlatja e kedves asszonynak váratlan halálát, kinek f. hó 23-án történt temetésére a Bethlen főiskola zenekara is kivonult. A gyászolók bánatát enyhítse a közrészvét.

— **Weisz Tádé** nyug. m. kir. bányakapitány, főbányatanácsos rövid szenvedés után életének 74-ik, s boldog házassága 34. évében f. e. január hó 21-én Oravicán jobb létre szenderült. Zalathán töltötte hivatalos pályájának nagyobb részét és a megboldogult mint vármegyénk törvényhatóságának buzgó tagja lelkiismeretesen munkálkodott a környékben. Gyaszolják, özv. Weisz Tadené szül. Boer Gizella, Weisz Iréne fejr. Várady Gyuláné, Weisz Lajos m. kir. bányaeszküdt gyermekei, Várady Erzs, Gizi és Ilonka unokai, Várady Gyula m. kir. bányabiztos veje, Weisz Lajosné szül. Mikes Margit menyje.

— **A nagyenyedi vadásztársaság** e hó 27 és 28-ik napjain a Szabaderdön vaddisznókra vadászatot rendezett. Az idő is igen kellemes levén, kiváló Nimródjaink nagy lelkesüléssel fogtak a vidámnak és a mi fő: sikeresnek ígérkező mulatsághoz.

— **A hushagyókeddi kosaras piknikre** nagyban folynak az előkészületek. A bizottság a meghívásokat már majdnem befejezte, s mint haljuk igen sokan már ez alkalommal kilátásba helyezték, hogy ez estélyen jelmezben fognak megjelenni. Kimondta azt is a bizottság, hogy az estélyen egy a hölgyek, mint az uraknak teljesen tetszésükre bizatik, jelmezben vagy estélyi öltözékben, alarc alatt, avagy a nélkül jelenni meg. Calico-jelmez és dominó minták megtekinthetők, s barnely színben megrendelhetők Székelyhidy Janos divatkereskedésében.

— **Mulatságok.** A maros-ujvári műkedvelő társulat február 6-án, hushagyó kedden, tombolával egybekötött álarcos bált rendez a kölcsönkönyvtár javára. — **A tövisi önkéntes tűzoltó-egylet** f. hó 28-án műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendez, mely alkalommal „A kék szoba” és „Dicsőség bajjal jár” vigjátékokon kívül szavalt Márton Róza k. a. és felolvass Peisner Mariska. — **A nagyenyedi iparos ifjuság** Onképző és Betegsegélyző Egylete saját pénztára javára, folyó 1894. évi február hó 4-én a régi városháza nagy ermben zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj: Személy-jegy 80 kr., család jegy 2 frt. Jegyek előre váltathatók Simalya Mihály és Jakab Károly urnaknál és este a pénztárnál. Kezdeté pont 8 órákor. Felülfizetések közönségtel fogadtatnak és hirlaplilag nyugtáztatnak. A ki vétségbol meghívott nem kapott es erre igényt tart sziveskedjen Jakab Károly urnoz fordulni.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** január hó 20-án tartott közgyűléséből. A kamara tudomást vón a mestereseges borokróli szólo törvény végrehajtására vonatkozó intézkedésekről, nevezetesen arról, hogy a borkereskedők alkalmas módon figyelmeztetve lettek a törvénynek öket érdeklő fontosabb határozmányairól, s hogy a kereskedelmi miniszter a kamara által javasolt tagok közül nevezte ki a kolozsvári szakbizottság tagjait, valamint megalakította a kolozsvári borvizsgáló bizottságot. A miniszter ur a kamarák képviselőivel a nemzetközi áruforgazási egyezmény nehány kifogásolt tetele felett értekezni óhajtván, a kamara kijelölte azon társ kamarákat, a melyek ez értekezletre meghívandók lennének. 1) hogy a Budapestest esti 8 óráig feladott leveleket, az esti 9 órákor induló gyorsvonat Kolozsvarra szállítsa, miután a mostani menetrend és berendezés mellett a délbén feladott levelek csak másnap éjjelkor érkeznék ide s csak harmadnap jutnak a közönség kezéhez; 2) hogy a telefon-díjak még lejjeb szállittassanak, miután az előfizetők száma egyre szaporodik s még jobban szaporodnék, ha olcsóbban jutnának hozzá; 3) hogy azon városok sorába, a melyek közelebből telefon-összeköttetésbe hozatnak Budapesttel, vétessék fel Kolozsvar is, miut az erdélyi részek fővárosa, a melyet anynyi szemlélő és anyagi érdek fűz a székvároshoz; 4) több tekintélyes kereskedő és vendéglős inlokot panaszára kérelmezni fogja a kamara, hogy a vasúti zónajegykeket, úgy mint eddig az utazást meglehessen szakítani, mivel a mostani új intézkedés folytán az üzleti forgalomban már is csökkenés érezhető. A kereskedelmi miniszter urhoz a kamarakerület malomtulajdonosai és szeszgyárosai terjedelmes emlékiratot terjesztettek fel, a melyben részletesen indokolták a kamarai évi jelentésben is érintett azon sérelmüket, hogy a brassói vállalkozóknak adott szalgabnuszállítási kedvezmények részben az ő érdekkörüket sértik, részben már indokolva sincsenek, mert a romániai gabnabehozatal már lehetségessé lön véve. A kamara e fölterjesztést a maga részéről is pártolta, s örömmel vett arról tudomást, hogy a miniszter ur ily értelemben intézte el az ügyet. Az ipari munkások képzésére szervezett országos bizottság elnöke Jónás Ödön a kamara fölkerésére ígérte tön, hogy közelebből személyesen rándul Kolozsvarra, s a népszerű előadások érdekében működő bizottságot szervezni fogja; a miről a gyűlés kellemes tudomást vón. A gyűlés elégtűlen vett tudomást arról, hogy az iparmúzeum épületének esetleges más telekre való áthelyezése ügyében a felügyelő bizottság s az elnökség úgy intézkedett, hogy a Bak Lajos által felvetett s az építő iparostársulat által is pártolt ellenindítvány értelmében a mászati és pénzügyi tanulmányok iránt lépések tétessenek, s azok eredménye a

kamara elé terjesztessék további elhatározás végett. A tordai betegsegélyző és temetkezési pénztár alapszabályai felett a kamara csak némi kiegészítés után nyilatkozhatik. Köszönettel és elismeréssel vett a kamara tudomást orsz. selyemtermelési-biztos Bezeredy Pál urnak azon kijelentéséről, hogy Juhos Márton néptanítót, a kit a kamara figyelmébe ajánlott s a ki a selyemtermelés terén sikeresen működik, azon helyzetbe hozoi kész, hogy a gubók lemotollalásait a helyszinén, és minden anyagi áldozat nélkül megtanulhassa. A közgyűlés a zilahi iparos iskola számára 30 frt vizsgajutalmat, egy kolozsvári származású s a késmárki műszövő iskolán jó eredménnyel tanuló növendék segélyére 45 frtot szavaz meg, a kolozsvári iparmúzeumnak ez előtt 3 évvel kikölcösözött 700 frtot pedig, a mely a bebutorozás költségeire lön fordítva s a melynek fedezete nincs, elengedni határozza.

— **A hushagyó keddi piknik** rendezésege tudatja a meghívottakkal hogy a nők részére szükséges jelmezok Székelyhidy Janos ur kereskedésébe már készen vannak, megtekinthetők és azok f. hó 31-ig megrendelhetők. Álarcok Cirner J. József ur kereskedésébe kaphatók. Felkeri továbbá a Rendezőség a meghívottakat, hogy február hó 2-ig a „Közérdek” kiadói-csalábol vegyek át résztvevő belépti jegyeket.

— **Figyelmeztetés.** Az izraelita templom javára rendezett tombolajátékon a következő számok nyertek a nélkül, hogy tulajdonosaik által a nyeresémet átvették volna: 55, 73, 106, 123, 174, 185, 196, 197, 199, 202, 246, 249, 313, 333, 391, 398, 497, 499, 523, 534, 588, 643, 644, 724, 749, 844, 885, 942, 950, 983, 988, 989, 993. — Fölkeretnek a tulajdonosok a nyert tárgyaknak (melyek Sz. Botka István alelnöknel tétéményeztetettek le) átvételére. — A rendezőség.

— **Uj gyorsvonat** lesz f. évi május 1-én kezdőleg Tóvis—Arad—Budapest között, mely — állítólag — csak első osztályu kocsiokból lesz összeállítva. A forgalom tervezett megszátása kétségeltlenül helyes, mivel most gyorsvonat mindkét osztályu rendesen nagyon zsufolt. A Kolozsvar felől jövők valószínűleg az éjjeli személyvonattal csatlakozhatnak az új gyorsvonathoz.

— **Az izraelita templom javára** f. hó 23-ikán tartott táncestély rendezésege folyó hó 26-án tartotta meg zárgyűlést, melynek tárgysorozatából kiemeljük a pénztárosnak nehány, a szép erkölcsi sikerrel páros anyagi eredményről tanuszkodó adatát. Jegyekből befolyt 283 frt 90 kr., ezzel szemben kiadás volt 246 frt 13 kr.; maradt 37 frt 77 kr. Ehhez hozzászámítva a (köv. számmunkban nyugtázandó) felülfizetéseket, 386 frt 50 kr. A jótékony célra megy 424 frt 27 kr. — A zárgyűlést kedélyes banquette követte.

— **Az 1894. jan. 13-án tartott ifj. estélyen** felülfizettek: Gáspár Janos, Zeyk Daniel 50—50 frt, Lenk Lajos, Pogany Janos 25—25 frt, Hegedüs János 15 frt, gr. Bethlen Balint (Gyeres), Lázár István, 10—10 frt, Kovacs József 5 frt, Nagy Károly (Brassó) 4 frt, Kovacs Gyula, Peterffy Károly (P. Kamarás), Szász István (Kis Sármas), Török Bertalan 3—3 frt, Baldi Károly, Deli Ödön, Fogarasi Albert, dr. Kovacs Ödön, Szász József, Szilágyi Farkas 2—2 frt, Adorján Elek, Berde Sándor, dr. Botz József, Bójtke Zsigmond, Csató János, Grün Samuel, Köver János, Málnási Károly, Nagy Lajos, Nádori Vilmos, Seres Attila (Boros-Benedek) 1—1 frt, Gönczi Samuel 20 kr. Fogadják a t. felülfizetők e helyen is az ifjuság halás köszönetét. Belle Lajos r. b. pénztáros.

— **Az Első Leánykiképzési Erylet** f. hó 21-én tartotta saját újonnan épült hazában VI. kerület Teréz-kört 40—42 sz. a. XXXI. rendes közgyűlést. Schwarz Armin bankigazgató az egyelőre a közgyűlést tetszésel fogadott beszéddel nyitván meg, üdört zölte az egylet saját otthonában nagy számmal megjelent képviselői bizottsági tagokat és örömeinek adott kifejezést, hogy az egylet, mely 29 év óta vezetése alatt áll és a mely a legeszközlebbi mai jelentékenységre emelkedett, képes volt ily remek építvényt egész tehermentesen, az egylet saját erejéből készíteni. A vezérigazgató Kohn Arnold által előadott évi jelentésből kitűnik, hogy a nehány elégedetlen által az egyletre felidezett zavarok és nehézségek dacára az 1893. év 141.097 frt 39 kr. kezelési felesleggel zárul és hogy a tartalek 686.411 frt 90 krra emelkedtek. Az egylet a lefolyt évbén népszámlálók, felesleghányadok és bővített haláleset után tört visszafizetések fejében 117.355 frt 28 kr-t fizetett ki (6438 frt 35 krral töbet, mint 1892. évben, ezek közt 48 árva jutalék 15049 frt 38 krral foglaltatik, melyekért a kedvezményezett arvakat beirt tagok halála következtében atlag 9 háromnegyed évig semmiféle befizetés sem teljesített. Uj tagok belépésére vonatkozólag a jelentés kiemeli, hogy a lefolyt évben 5346 jutalekresz többnyire a fiatalabb korosztályosok iratott be. Különösen a C) osztály mutat fel nagy haladást, amennyiben ma, működésének alig egy év után máris majdnem egy millió frt biztosított tőkével rendelkezik. Az egylet táblázatai kiváló matematikus szakértők által megvizsgáltattak az alap szabályok a kereskedelmi törvénynek megfelelően módosították. Az egylet célszerű bejegyzése a legrovidebb idő alatt fog közzétenni és a legközelebbi közgyűlést az alapszabályok értelmében már az összes tagok gyűlékezete fogja képezni. A ház zarközléteinek ünnepeje jóvá tartszall tartatik m. g. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő bizottság jelentése, valamint az előterjesztett mérleg tudomással vétetett, jóvá hagyatott és a közgyűlés Dóza Bónó képviselő bizottsági tag indítványára az igazgatóság és a választmányok egyhangulag köszönetet szavazott és a felmentvényt megadta.

— **Az Athenaeum „Képes Irodalomtörténetéből** megjelent a 16-ik füzet, melyben Négyesy László a XVIII. századi szépirodalom rajzát folytatja, ezuttal Amade Lászlórol, a múlt század legkiválóbb lyrikusáról részletesebben. A második cikkben Takács Sándor az iskolai drámákat ismerteti, sorba véve a csiksomlyói, mysteriumokat a pálosok, jezsuiták és piaristák iskolai színműveit, miközben számos, eddig ismeretlen adattal bőviti az irodalomtörténetnek e szakaszát. A 3-ik cikkben Marczali Henrik értekezik: A magyar történeti irodalom a XVIII. században cím alatt; részletesebben szól Bel Mátys, Bod Péter, Pray, Katona, Kollár s mások élete s tudományos működéséről. A szövegillusztrációk közt vannak arcképek (Bányik Bernit és Pilya István piarista drámairók, Bel Mátys és Bod Péter), kéziratok (Amade híres

katonadalának első versszaka, Pray és Katona névaláírása) továbbá a Magyar Athenas czimlapja, egy iskolai dráma díszes kéziratú színlapja stb.: külön mellékletül pedig: Pázmány levele Thurzó nádorhoz hasonmásban és Koháry István arcképe. A füzetet tartalom-mutató zárja be, mert e füzetbe van fejezve a nagyszabású mű első kötete, melyhez azonban — mint a borítékon olvassuk — még több színes és fekete nyomású műmellékletet fog adni a kiadóhivatal. Valóban a szerkesztőség a dolgozatok és illusztrációk megválogatásában annyi gondot s izlést tanúsított, a kiadó Athenaeum-czég a műmellékletek kiállításában oly anyagi áldozatot hozott már a mű első felének kiadásánál, hogy azt nemcsak hézagpótlóvá, hanem egyszerűségi páratlaná tette irodalmunkban. Ezért szívesen hívjuk fel az irodalom barátainak figyelmét e díszmunkára, mely füzetenkint 40 kért bármely könyvárusnál megrendelhető.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 ftt 65 krtig postabér és vámmentesen, sima, szikós, kockázott és mintázottakat damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és arnylatban). Mintak postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Kiadó földbirtok.

Nagy-Enyeden a kakasdomb alatt lévő utász házhoz innen az ország uttól be a vasutig nyúló 25 hold (1600 □) I-ső oszt. tag 3 egymásután következő évre haszonbérbe kiadó. — értekezhetni a tulajdonosnál — Folyovich Sándor, kir. közjegyzőnél.

95431 k. m. számhoz.
I 93

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi miniszterium az állami köztutak törzskönyvei elkészítésének biztosítása céljából 1894. évi február 10-ik napjának d. e. 10 órájára

zártajánlati verseny tárgyalást

hirdet.

Ezen versenytárgyalások, kivéve Bács-Bodrog, Bekés, Győr, Jász-Nagy-Kun, Szolnok, Szabolcs és Turóc vármegyéket, hol állami közút nincsen, — továbbá a horvát-szlavonországi államépítészeti hivatalokat — valamennyi többi államépítészeti hivatal helyiségében fognak megtartatni.

Az adatok az illető államépítészeti hivataloknál a rendes hivatalos órákban naponta megtekinthetők.

A kereskedelemügyi

2—3

m. kir. miniszterium.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

ÜGYELJENEK A JEGYRE

ÖVAKODJANAK MINDEN UTANZÁSTÓL

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
szívarkapapír

Sz. 4144—893. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a királyi kincstár végrehajtható, néhai verespataki Csoro Sándor hagyatékának végrehajtást szenvedő elleni 4297 ftt 97 kr. toke, ennek 1893. február hó 15-től járó 6% kamatai, 8 ftt 55 kr. eddigi a jelenlegi s még felmerülő költségekből álló követelése behajtása végett az abrudbányai kir. bíróság területéhez tartozó, Verespatak község 547., 598. és 969. sz. tjkvben foglalt következő ingatlanokból az 1881. évi t.-c. 156. §-a c) d) pontja értelmében egészben a 969. sz. tjkvben levők, s az 547. sz. tjkvből 1/4, az 598. sz. tjkvből 1/2 jutaléka néhai Csoro Sándornál, a verespataki 547. sz. tjkvben 1 sor, az 598. sz. tjkvben 1 sor és a 969. sz. tjkvben 1 sor sz. a. ingatlanai és tartozékai összesen 1326 ftt 20 kr. becsértékben VERESPATAK községben a község házában megrendendő nyilvános árverésen 1894. évi február hó 12-én d. e. 10 órákor a kikiáltási ár 10%-ának bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Vevő tartozik a vételárnak egyharmadát 15 nap alatt, másik egyharmadát 30 nap alatt, harmadik harmadát 60 nap alatt az árveréstől számítva, és ugyanazon naptól számítandó 6%-os kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál a 37425. számú i.-miniszteri rendelet értelmében lefizetni.

E hirdetményvel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen hatóság és Verespatak községben az előjárásnál tekinthetők meg.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Abrudbányán, 1893. november 2-án.

Kilyén, kir. albiró.

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt szemes kávé, erő, zamat és szaporaság tekintetében az elkényeztetett igényeket is kielégíti, az

EXCELSIOR KÁVÉ

saját mód szerint pörköelve, a legkiválóbb fajták keveréke és sokkal jobb, mint a többi forgalomban előforduló minőségek, melyekhez 25% megtakarítást nyújt és hónapokon át megtartja erejét és zamátját. Minden takarékos házi asszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát és győződjön meg saját tapasztalataiból annak kitűnő tulajdonságairól.

Kaphato Winkler János kereskedőnél

Nagy-Enyeden,

és pedig 1. 1/2 és 1/4 kilós törvényesen védett és védjeggyel ellátott csomagokban. A finomabb 00-ás számú minőségűek ára 2 ftt 40 kr., középfinom 0-ás számú 2 ftt 20 kr. kilónként.

ELSŐ MAGYAR

GŐZKÁVÉ PÖRKÖLDE

1—2

BUDAPESTEN.

Sz. 177—1894.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérvármegye balásfalvi járásában Szász-Csanád község székhelyvel rendszeresített

körorvosi

állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot nyitok.

A körorvos évi javadalmazása 500 ftt fizetés és 150 ftt fuvarátalány, mely előzetes havi részletekben Szász-Csanád község pénztárából fizetetik ki; a gyógydíjakra nézve a körorvos a községekkel szabadon egyezkedik, azonban a vagyontalanokat ingyen köteles gyógykezeltetni, köteles továbbá körét havonként legalább kétszer beutazni.

A közegészségi kört a monorai, sorostélyi és szász-csanádi körjegyzőségekhez tartozó 9 község (10 656 lakossal) képezi.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 9. §-a és az 1876. évi XIV. t.-c. 143. §-a értelmében képetésüket igazoló okmányokkal, politikai magatar-

tásukat és erkölcsi magatartásukat tanúsító bizonylattal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi február hó 27-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás az egészségügyi kör székhelyén Szász-Csanádon a község házában folyó évi február hó 28-án d. e. 10 órákor fog megjelenni.

Szolgabírói hivatal Balásfalván,
1894. január hó 22-én

Simonffy Alajos,

1—2

főszolgabíró.

Árverési hirdetés.

A néhai Rákosi Bálint-féle magyar-utcai házasság telek folyó évi április hó 24-től kezdve a Bethlen-főiskola jog- és jószágigazgatóságának irodájában f. hó 30-án d. e. 11 órákor nyílt árverésen haszonbérbe fog adatni.

Klein Árpád

jog- és jószágigazgató.

Férfi s női betegségek,

mint bujaker, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyaghurut a legidősebb alkabban is, nem a közönséges, hosszadalmas befecskendezésekkel, hanem

irrigatio által saját készülékeimmel és új gyógymódom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is alaposan és sikeresen

kezelteknek, Stricturák, az aggkorban fellepő vizelési nehézségek; agyszennyezés, valamint nemi gyengéssel párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyíttatnak.

Orrfékélyek s orrnak bedugulása, valamint a száj és orrnak büzsége az általam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredménnyel használt

orrscapkészülékeimmel

rövid idő alatt alaposan gyógyíttatnak.

Galandférgek, melyek a legerősebb kuráknak ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolíttatnak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-szabó, műtő-nőgyógyász, a nyilvános gyógyintézet-nek rendelő főorvosa és speciálta 27 év óta

Budapesten, Ó-utca 5. sz. I. em. Rendel. d. u. 2—5-ig.

Csek díjazott levelekre válaszolok s gyógyszáerekről is gondoskodom, 24—26

Jó háziasszonyok figyelmébe!

A ki pénzt, munkát, időt és egészséget akar megtakarítani, az csak

„SZAPPANIT“-ot

használjon mosásra.

7—10

(Cs. és kir. szabadalmazott.)

Szappanit nem egyéb, mint egy kitűnő minőségű szappan-por, hasznos mosó erővel bír, semminemű kártékony vegyületet nem tartalmaz. Sok ezer családnál már be van vezetve és dicserőleg elismerve, mint a legjobb mosó-por és nemcsak hogy kiméli a ruhát, de a kezét és egészséget is Angliában, Frankonban, Németországban, Amerikában a legelőkelőbb hölgyek mosnak vele több mint 20 éve és nem ismernek jobb mosóport, mint a „Szappanit“-ot, melylyel nagyon megvannak elégedve, mivel megkönnyíti a munkát Minden csomagon megvan a kimerítő utasítás és védjeggyel van ellátva minden nagy csomag, 10 kr és tessék csak Szappanitot kérni.

Szappanit minden dvoignerie és fűszer üzletben kapható, vagy a gyárban: Ernst Mayer, Budapest, Lajza utca 20. sz.

Előleg beküldése, avagy utánvétellel kapható.